บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๕๘๘๖

ที่ กษ ๐๔๐๔/ว ๕ **วันที่** ๙ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง แจ้งเวียนระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายคืนค่าหุ้นกรณีสหกรณ์ที่มีผลการดำเนินงานขาดทุนสะสมหรือสหกรณ์ที่มีแนวโน้มขาดทุนสะสม พ.ศ. ๒๕๖๖

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐
ผู้อำนวยการกองควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีสหกรณ์

ด้วยนายทะเบียนสหกรณ์ได้กำหนดระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายคืนค่าหุ้นกรณีสหกรณ์ที่มีผลการดำเนินงานขาดทุนสะสมหรือสหกรณ์ที่มีแนวโน้มขาดทุนสะสม พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อให้การคำนวณมูลค่าต่อหุ้นเป็นปัจจุบัน และเป็นไปตามหลักการลงทุน ซึ่งเจ้าของทุนต้องรับผิดชอบในส่วนที่ขาดทุนร่วมกัน ให้ชะลอการจ่ายคืนค่าหุ้นแก่สมาชิกที่ขาดสมาชิกภาพในระหว่างปีจนกว่าจะปิดบัญชีประจำปีและงบการเงินนั้นได้ตรวจสอบและแสดงความเห็นไว้แล้ว นายทะเบียนสหกรณ์จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติในการจ่ายคืนค่าหุ้น และการคำนวณมูลค่าต่อหุ้นในกรณีดังกล่าว ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๗ และให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์จึงขอแจ้งเวียนระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ดังกล่าว (เอกสารแนบ) ให้สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐ และกองควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีสหกรณ์ทราบ และแจ้งให้สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ในพื้นที่รับผิดชอบ และผู้สอบบัญชีสหกรณ์ทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

(นางสุวรรณี ศรีสุวรรณ์)
รองอธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ที่ กษ ๐๔๐๔/๑๖

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๙ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายคืนค่าหุ้นกรณีสหกรณ์ที่มีผลการดำเนินงานขาดทุนสะสมหรือสหกรณ์ที่มีแนวโน้มขาดทุนสะสม พ.ศ. ๒๕๖๖

เรียน ผู้สอบบัญชีสหกรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายคืนค่าหุ้นกรณีสหกรณ์ที่มีผลการดำเนินงานขาดทุนสะสมหรือสหกรณ์ที่มีแนวโน้มขาดทุนสะสม พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๓ หน้า

ด้วยนายทะเบียนสหกรณ์ได้กำหนดระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายคืนค่าหุ้นกรณีสหกรณ์ที่มีผลการดำเนินงานขาดทุนสะสมหรือสหกรณ์ที่มีแนวโน้มขาดทุนสะสม พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อให้การคำนวณมูลค่าต่อหุ้นเป็นปัจจุบัน และเป็นไปตามหลักการลงทุน ซึ่งเจ้าของทุนต้องรับผิดชอบในส่วนที่ขาดทุนร่วมกัน ให้ชะลอการจ่ายคืนค่าหุ้นแก่สมาชิกที่ขาดสมาชิกภาพในระหว่างปีจนกว่าจะปิดบัญชีประจำปีและงบการเงินนั้นได้ตรวจสอบและแสดงความเห็นไว้แล้ว นายทะเบียนสหกรณ์จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติในการจ่ายคืนค่าหุ้น และการคำนวณมูลค่าต่อหุ้นในกรณีดังกล่าว ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๗ และให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์จึงขอแจ้งเวียนระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายคืนค่าหุ้นกรณีสหกรณ์ที่มีผลการดำเนินงานขาดทุนสะสมหรือสหกรณ์ที่มีแนวโน้มขาดทุนสะสม พ.ศ. ๒๕๖๖ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสุวรรณี ศรีสุวรรณ์)
รองอธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

สำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี
กลุ่มมาตรฐานการบัญชี
โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๕๘๘๖
โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๑๐๑๙

สำเนา

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์

ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายคืนค่าหุ้นกรณีสหกรณ์ที่มีผลการดำเนินงานขาดทุนสะสม หรือสหกรณ์ที่มีแนวโน้มขาดทุนสะสม

พ.ศ. ๒๕๖๖

ด้วยเป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายคืนค่าหุ้นกรณีสหกรณ์ที่มีผลการดำเนินงานขาดทุนสะสมหรือสหกรณ์ที่มีแนวโน้มขาดทุนสะสม อันจะส่งผลให้มูลค่าต่อหุ้นที่กำหนดไว้เดิมตามข้อบังคับมีมูลค่าลดลงจากเดิม เพื่อให้การคำนวณมูลค่าต่อหุ้นเป็นปัจจุบัน และเป็นไปตามหลักการลงทุน ซึ่งเจ้าของทุนต้องรับผิดชอบในส่วนที่ขาดทุนร่วมกัน ให้ชะลอการจ่ายคืนค่าหุ้นแก่สมาชิกที่ขาดจากสมาชิกภาพในระหว่างปี จนกว่าจะปิดบัญชีประจำปี และงบการเงินนั้นได้ตรวจสอบและแสดงความเห็นไว้แล้ว จึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการจ่ายคืนค่าหุ้นและการคำนวณมูลค่าต่อหุ้นในกรณีดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ (๑) (๘) ประกอบมาตรา ๔๓ (๕) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ นายทะเบียนสหกรณ์ จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายคืนค่าหุ้นกรณีสหกรณ์ที่มีผลการดำเนินงานขาดทุนสะสมหรือสหกรณ์ที่มีแนวโน้มขาดทุนสะสม พ.ศ. ๒๕๖๖"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ที่ ๒๗๘/๒๕๔๙ สั่ง ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

(๒) คำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการจ่ายคืนค่าหุ้น กรณีสหกรณ์/ชุมนุมสหกรณ์ขาดทุนสะสม พ.ศ. ๒๕๔๙

ข้อ ๔ บรรดาระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และคำแนะนำอื่นใด ซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

"สหกรณ์" หมายความว่า สหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์ทุกแห่งที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

"สหกรณ์ที่มีผลการดำเนินงานขาดทุนสะสม" หมายความว่า สหกรณ์ที่มีผลการดำเนินงานขาดทุนสะสม หรือผลขาดทุนสุทธิประจำปีที่เกินกว่าทุนสำรอง ซึ่งจะแสดงตัวเลขไว้ในวงเล็บ โดยปรากฏรายการในงบการเงินปีล่าสุดที่ได้ตรวจสอบและแสดงความเห็นไว้แล้ว

"สหกรณ์ที่มีแนวโน้มขาดทุนสะสม" หมายความว่าดังนี้

สหกรณ์มีผลการดำเนินงานขาดทุนสุทธิติดต่อกันในรอบสองปีบัญชีย้อนหลัง และปรากฏรายการผลการดำเนินงานขาดทุนสุทธิ จนทำให้ทุนสำรองคงเหลือน้อยกว่าร้อยละสิบของทุนสำรองจากปีก่อนในงบการเงินที่ได้ตรวจสอบและแสดงความเห็นไว้แล้ว

หรือสหกรณ์ที่ปรากฏว่าในระหว่างปีมีความเสียหายจากการดำเนินงานเกี่ยวกับการเงินการบัญชี หรือกิจการ หรือฐานะการเงิน หรืออื่น ๆ เกินกว่าทุนสำรองของสหกรณ์

"สมาชิก" หมายความว่า สมาชิกหรือสมาชิกสมทบของสหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์

"สินทรัพย์ทั้งสิ้น" หมายความว่า ยอดรวมของสินทรัพย์หมุนเวียนและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนทั้งสิ้น ณ วันสิ้นปีทางบัญชีที่ขาดจากสมาชิกภาพ ซึ่งปรากฏในงบการเงินที่ได้ตรวจสอบและแสดงความเห็นและที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ได้อนุมัติแล้ว

"หนี้สินทั้งสิ้น" หมายความว่า ยอดรวมของหนี้สินหมุนเวียนและหนี้สินไม่หมุนเวียนทั้งสิ้น ณ วันสิ้นปีทางบัญชีที่ขาดจากสมาชิกภาพ ซึ่งปรากฏในงบการเงินที่ได้ตรวจสอบและแสดงความเห็นและที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ได้อนุมัติแล้ว

"จำนวนหุ้นทั้งสิ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว" หมายความว่า จำนวนหุ้นที่สมาชิกจ่ายเงินชำระค่าหุ้นจนครบมูลค่าหุ้น ณ วันสิ้นปีทางบัญชีที่ขาดจากสมาชิกภาพ

ข้อ ๖ ให้สหกรณ์คำนวณมูลค่าต่อหุ้นโดยนำสินทรัพย์ทั้งสิ้นหักหนี้สินทั้งสิ้น แล้วหารด้วยจำนวนหุ้นทั้งสิ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว

ให้สหกรณ์แสดงมูลค่าต่อหุ้นที่คำนวณได้ตามวรรคแรก ให้เป็นปัจจุบันทุกปี โดยเปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินประจำปีนั้น ๆ โดยมูลค่าต่อหุ้นจะต้องไม่เกินกว่ามูลค่าที่กำหนดไว้เดิมตามข้อบังคับ

ข้อ ๗ การจ่ายคืนค่าหุ้นในแต่ละปีบัญชีของสหกรณ์ที่มีผลการดำเนินงานขาดทุนสะสม หรือสหกรณ์ที่มีแนวโน้มขาดทุนสะสม ให้จ่ายคืนค่าหุ้นได้ไม่เกินร้อยละสิบของจำนวนหุ้นทั้งสิ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว ณ วันสิ้นปีทางบัญชีของปีก่อน โดยให้ลำดับการจ่ายตามเหตุการขาดจากสมาชิกภาพดังนี้

(๑) ตาย

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) เหตุอื่นตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

การจ่ายคืนค่าหุ้นในระหว่างปีบัญชีของสหกรณ์ที่มีผลการดำเนินงานขาดทุนสะสม หรือสหกรณ์ที่มีแนวโน้มขาดทุนสะสมให้แก่สมาชิกที่ขาดจากสมาชิกภาพหรือผู้ที่มีสิทธิได้รับคืนค่าหุ้น ให้ใช้มูลค่าต่อหุ้นที่คำนวณได้ตามข้อ ๖ โดยจะจ่ายได้หลังจากวันสิ้นปีทางบัญชีสหกรณ์ในปีที่ขาดจากสมาชิกภาพและที่ประชุมใหญ่ได้อนุมัติงบการเงินประจำปีแล้ว

กรณีสหกรณ์คำนวณมูลค่าต่อหุ้นแล้วพบว่า มูลค่าต่อหุ้นเป็นศูนย์ หรือติดลบ สมาชิกที่ขาดจากสมาชิกภาพในขณะนั้น จะได้รับคืนค่าหุ้นที่มีมูลค่าเท่ากับศูนย์ หรือไม่ได้รับเงินค่าหุ้นคืน

กรณีสมาชิกขาดจากสมาชิกภาพตามข้อ ๗ (๑) (๒) โดยเมื่อคำนวณมูลค่าต่อหุ้นตามข้อ ๖ แล้วมีมูลค่าต่อหุ้นลดลง หรือเป็นศูนย์ หรือติดลบ และทายาทหรือผู้รับโอนประโยชน์ยังไม่มีความประสงค์จะรับค่าหุ้นคืนในขณะนั้น สหกรณ์อาจโอนจำนวนหุ้นทั้งจำนวนให้แก่ทายาทหรือผู้รับโอนประโยชน์

ซึ่งจะต้องเป็นสมาชิกหรือสมาชิกสมทบแล้วแต่กรณีตามข้อบังคับของสหกรณ์ ทั้งนี้ ข้อบังคับของสหกรณ์จะต้องกำหนดให้สามารถรับโอนหุ้นในกรณีดังกล่าวได้

ข้อ ๘ สหกรณ์ใดที่งบการเงินได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็นว่า งบการเงินนั้นไม่ถูกต้องหรือไม่แสดงความเห็น หรืองบการเงินไม่ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ จะไม่สามารถจ่ายคืนค่าหุ้นแก่สมาชิกได้

ข้อ ๙ ข้อบังคับหรือระเบียบสหกรณ์ใดที่กำหนดข้อความขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ถือใช้ตามระเบียบนี้ และให้ดำเนินการแก้ไขข้อบังคับและระเบียบของสหกรณ์ในการประชุมใหญ่คราวถัดไป

หากสหกรณ์ใดมิได้กำหนดเรื่องการจ่ายคืนค่าหุ้นกรณีสหกรณ์ที่มีผลการดำเนินงานขาดทุนสะสมหรือสหกรณ์ที่มีแนวโน้มขาดทุนสะสมไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์ ให้นำบทบัญญัติแห่งระเบียบนี้มาใช้บังคับ

ข้อ ๑๐ ให้อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์รักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาอันเกิดจากการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖
วิศิษฐ์ ศรีสุวรรณ์
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
นายทะเบียนสหกรณ์

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวกฤติกา นิธิปริญญานุวัฒน์)
นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการ